

Vergaderjaar 2019–2020

35 322

Voorstel tot algehele herziening van het Reglement van Orde

Nr. 13

AMENDEMENT VAN DE LEDEN VAN MEENEN EN ÖZÜTOK

Ontvangen 10 september 2020

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

Artikel 11.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het opschrift wordt toegevoegd «; hoorzitting kandidaat-bewindspersonen».
2. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.
3. Er worden twee leden toegevoegd, luidende:
 2. De Kamer kan de formateur uitnodigen om over de voordracht van kandidaat-bewindspersonen inlichtingen te verschaffen voordat zij worden benoemd.
 3. De Kamer kan ter voorbereiding daarop hoorzittingen organiseren met kandidaat-bewindspersonen.

Toelichting

Dit amendement regelt dat de Kamer hoorzittingen met kandidaat-bewindspersonen kan houden voorafgaand aan hun beëdiging. De indieners achten de mogelijkheid om kandidaat-bewindspersonen aan een publieke toets te kunnen onderwerpen om meerdere redenen wenselijk.

Allereerst is het huidige formatieproces nog altijd zeer gesloten en omgeven door geheimzinnigheid. Dat past niet bij de tijdsgeest. Door hoorzittingen met kandidaat-bewindspersonen mogelijk te maken ontstaat meer transparantie over hun benoeming. Dit is ook nodig, aangezien de integriteit en geschiktheid van de bewindspersonen essentieel is voor het goed functioneren van ons landsbestuur. Bewindspersonen vervullen een spilfunctie binnen onze democratische rechtsstaat. Vooralsnog is echter niet duidelijk op basis waarvan zij worden geselecteerd. Met een hoorzitting krijgen volksvertegenwoordigers de gelegenheid om de kandidaten te bevragen op hun geschiktheid voor de functie en het beleidsterrein, en op hun handelwijze en opvattingen in het verleden.

Tevens biedt een hoorzitting de samenleving de kans om vooraf kennis te maken met een nieuwe bewindspersoon. Zo kan dit amendement de democratische controle en het mandaat van de betreffende kandidaat-bewindspersoon versterken.

De Tweede Kamer kan met dit amendement tevens navolging geven aan goed lokaal en Europees voorbeeld. In veel gemeenteraden worden wethouders al standaard gehoord alvorens te worden benoemd. En ook het Europees Parlement houdt reeds openbare hoorzittingen met de beoogde Eurocommissarissen. Daarbij biedt het eigen Reglement van Orde het Europees Parlement voldoende handvatten om de toekomstig bestuurders grondig te kunnen ondervragen op hun bekwaamheid, ervaring en integriteit. Tijdens de recente formatie van de Europese Commissie bleek wederom het nut daarvan. De kandidatuur van drie Eurocommissarissen werd teruggetrokken nadat twijfels over hun geschiktheid waren gerezen. Bij een aantal was dit mede ingegeven door vraagtekens over de integriteit. Het door indieners voorgestelde amendement zou door de toetsing op integriteit ook het risico op incidenten op voorhand kunnen mitigeren.

Tot slot achten indieners het goed om te benadrukken dat dit amendement er niet naar streeft om de Tweede Kamer een medebeslissingsrecht te geven over de benoeming van bewindspersonen. De benoeming blijft ingevolge artikel 48 van de Grondwet voorbehouden aan de Minister-President en de Koning.

Van Meenen
Özütok